Attachment Styles and Obsessive-Compulsive Personality Disorder Symptoms: The Mediating Role of Ambivalence Over Emotional Expressiveness and Intolerance of Uncertainty

Zakiyeh Naderi Beni[1], Bahram Peymannia[2*], Kiumars Beshlideh[3]

1. M.A. in Clinical Psychology, Department of Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. E-mail: za-naderi@stu.scu.ac.ir https://orcid.org/0009-0004-8716-694X

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. E-mail: b.peymannia@scu.ac.ir https://orcid.org/0000-0002-4959-2145

3. Professor, Department of Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. https://orcid.org/0000-0002-5519-4792

Pre-edge Version

Abstract

Aim: The present study aimed to investigate the structural relationships between attachment styles (secure, anxious, and avoidant) and symptoms of obsessive-compulsive personality disorder, with the mediating roles of ambivalence over emotional expressiveness and intolerance of uncertainty among students.

Method: This descriptive-correlational study was conducted during the 2024–2025 academic year. The study population consisted of all students at Shahid Chamran University of Ahvaz, and the study sample comprised 430 students recruited using convenience sampling. Instruments included the obsessive-compulsive personality subscale of the Millon Clinical Multiaxial Inventory-III (Millon, 1997), Revised Adult Attachment Scale (Collins & Read, 1996), Ambivalence over Emotional Expressiveness Questionnaire (King & Emmons, 1990), and Intolerance of Uncertainty Scale (Carleton et al., 2007). Data were analyzed using structural equation modeling (SEM) with SPSS-27 and AMOS-26.

Results: Findings indicated significant direct relationships between secure, anxious, and avoidant attachment styles and obsessive-compulsive personality disorder symptoms, ambivalence over emotional expressiveness, and intolerance of uncertainty (P=0.0001). Positive significant relationships were also observed between ambivalence over emotional expressiveness and intolerance of uncertainty with the obsessive-compulsive personality disorder symptoms (P=0.0001). Moreover, all indirect paths from attachment styles to obsessive-compulsive personality disorder symptoms through the two mediators were significant (P=0.0001).

Conclusion: Results emphasize the central role of attachment styles in explaining obsessive-compulsive personality disorder symptoms. Therapeutic interventions aimed at increasing uncertainty tolerance and improving emotional regulation and expression can effectively reduce these symptoms.

Keywords: Obsessive-Compulsive Personality Disorder, Ambivalence over Emotional Expressiveness, Attachment Styles, Intolerance of Uncertainty

سبک‌های دلبستگی و علائم اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری: نقش واسطه‌ای دوسوگرایی در ابراز هیجان و عدم تحمل بلاتکلیفی

زکیه نادری بنی[۱]، بهرام پیمان‌نیا[۲*]، کیومرث بشلیده[۳]

۱.کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشکدهٔ علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران. ایمیل: za-naderi@stu.scu.ac.ir https://orcid.org/0009-0004-8716-694X

۲.استادیار، گروه روانشناسی، دانشکدهٔ علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران. ایمیل: b.peymannia@scu.ac.ir https://orcid.org/0000-0002-4959-2145

۳. استاد، گروه روانشناسی، دانشکدهٔ علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران. https://orcid.org/0000-0002-5519-4792

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی روابط ساختاری سبک‌های دلبستگی (ایمن، اضطرابی و اجتنابی) با علائم اختلال شخصیت وسواسی-اجباری و نقش واسطه‌ای دوسوگرایی در ابراز هیجان و عدم تحمل بلاتکلیفی در دانشجویان انجام شد.

روش: این مطالعهٔ توصیفی-همبستگی در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ با جامعهٔ آماری متشکل از کلیهٔ دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز انجام شد. نمونهٔ پژوهش شامل ۴۳۰ دانشجو بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس وارد پژوهش شدند. ابزارها شامل زیرمقیاس اختلال شخصیت وسواسی-اجباری آزمون بالینی چندمحوری میلون-۳ (میلون، ۱۹۹۷)، مقیاس تجدیدنظرشدهٔ دلبستگی بزرگسالان (کولینز و رید، ۱۹۹۶)، پرسشنامهٔ دوسوگرایی در ابراز هیجان (کینگ و امونز، ۱۹۹۰) و مقیاس عدم تحمل بلاتکلیفی (کارلتون و همکاران، ۲۰۰۷) بودند. داده‌ها با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری و نرم‌افزارهای SPSS-27 و AMOS-26 تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان‌دهندهٔ رابطهٔ مستقیم و معنادار سبک‌های دلبستگی ایمن، اضطرابی و اجتنابی با علائم اختلال شخصیت وسواسی-اجباری، دوسوگرایی در ابراز هیجان و عدم تحمل بلاتکلیفی بود (P=0.0001). همچنین رابطهٔ مثبت و معنادار بین دوسوگرایی در ابراز هیجان و عدم تحمل بلاتکلیفی با اختلال شخصیت وسواسی-اجباری وجود داشت (P=0.0001). همهٔ مسیرهای غیرمستقیم سبک‌های دلبستگی با اختلال شخصیت وسواسی-اجباری از طریق میانجی‌گری دوسوگرایی در ابراز هیجان و عدم تحمل بلاتکلیفی نیز معنادار بودند (P=0.0001).

نتیجه‌گیری: نتایج بر نقش محوری سبک‌های دلبستگی در تبیین علائم اختلال شخصیت وسواسی-اجباری تأکید دارد. این یافته‌ها نشان می‌دهد مداخلات درمانی با هدف افزایش تحمل بلاتکلیفی و بهبود تنظیم و ابراز هیجان می‌توانند در کاهش علائم این اختلال مؤثر باشند.

کلیدواژه‌ها: اختلال شخصیت وسواسی-اجباری، دوسوگرایی در ابراز هیجان، سبک‌های دلبستگی، عدم تحمل بلاتکلیفی

مقدمه

اختلال شخصیت وسواسی- اجباری[1] به عنوان الگویی بادوام شناخته می‌شود که از اوایل بزرگسالی آغاز می‌گردد. این اختلال با وجود چهار مورد یا بیشتر از ویژگی‌هایی مانند اشتغال ذهنی به جزئیات و قواعد، کمال‌خواهی افراطی، تعهد بیش‌ازحد به کار و بهره‌وری، انعطاف‌ناپذیری در اصول اخلاقی، ناتوانی در دور انداختن اقلام بی‌ارزش، عدم تمایل به واگذاری وظایف، خساست و سرسختی در افکار مشخص می‌شود و می‌تواند به پریشانی بالینی یا اختلال در عملکرد منجر شود (انجمن روان‌پزشکی آمریکا، ۲۰۲۲). اختلال شخصیت وسواسی- اجباری رایج‌ترین اختلال شخصیت با نرخ شیوع تقریباً ۶/۵ درصد در جمعیت عمومی و ۱۷ درصد در جمعیت دانشجویی می‌باشد (کلمنته و همکاران، ۲۰۲۲). سبب‌شناسی این اختلال، پیچیده و تحت تأثیر عواملی مانند عوامل زیستی- عصبی و روان‌شناختی است (مارینکوویتز، لاکنر و استاین، ۲۰۲۲). نظریه‌های روان‌پویشی، تجربیات اولیهٔ دوران کودکی و شکل‌گیری مکانیسم‌های دفاعی را ریشهٔ این اختلال می‌دانند و بر نقش سخت‌گیری، قانون‌مندی و محافظت بیش‌ازحد والدین تأکید دارند (پینتو، تلر و ویتون، ۲۰۲۲).

از الگوهای مهم مرتبط با اختلالات شخصیت، سبک‌های دلبستگی است که سبک‌های ناایمن آن می‌توانند زمینه‌ساز اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری باشند (شیخها و همکاران، ۱۴۰۵؛ زاکیی و همکاران، ۲۰۱۷؛ ویلتگن و همکاران، ۲۰۱۵). اینزورث (۱۹۶۳) سه سبک دلبستگی ایمن[2]، اجتنابی[3] و اضطرابی- دوسوگرا[4] را شناسایی کرد. دلبستگی ایمن با اعتماد، حفظ استقلال در عین نزدیکی به دیگران، پذیرش خود (دنیز و ییلدیریم کولتوروش، ۲۰۲۵)، روابط بین‌فردی باکیفیت (مک‌اینتایر، متینگلی و جودیس، ۲۰۲۵) و تنظیم هیجان بهتر ارتباط دارد (دومیک- سیده و همکاران، ۲۰۲۴). در مقابل، کودکان دارای دلبستگی اضطرابی ـ دوسوگرا، اضطراب جدایی و دشواری در اعتماد و برقراری ارتباط را تجربه می‌کنند (فیلشتینسکایا و ابورینا، ۲۰۲۶؛ پال و وارشنی، ۲۰۲۵)، درحالی‌که کودکان دارای دلبستگی اجتنابی از نزدیکی عاطفی دوری

1. obsessive-compulsive personality disorder (ocpd)
2. secure attachment
3. avoidant
4. anxious - ambivalent

کرده و احساسات خود را سرکوب می‌کنند؛ الگویی که می‌تواند روابط سالم در بزرگسالی را با چالش مواجه سازد (دومیک-سیده و همکاران، ۲۰۲۴؛ مورالس-سانهوزا و مارتین-مورا-پارا، ۲۰۲۴). به‌طور کلی، سبک‌های دلبستگی ناایمن با افزایش آسیب‌پذیری در برابر اختلالات روانی، از جمله اضطراب، افسردگی و اختلالات شخصیت، مرتبط‌اند (بلیک، توماس، پلکانوس، ناجمن و اسکات، ۲۰۲۵؛ اسمیت و ساوث، ۲۰۲۴). مرور پژوهش‌ها نیز نقش محافظتی دلبستگی ایمن در برابر اختلالات شخصیت، از جمله اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری، را نشان می‌دهد (شیخها و همکاران، ۱۴۰۵). در همین راستا، ویلتگن و همکاران (۲۰۱۵) رابطهٔ مثبت بین دلبستگی ناایمن اجتنابی را در بیماران دارای اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری گزارش کردند و زاکیی و همکاران (۲۰۱۷) نیز رابطهٔ مثبت و معنادار سبک‌های دلبستگی اضطرابی ـ دوسوگرا و اجتنابی با این اختلال را نشان دادند.

از سوی دیگر یکی از سازه‌هایی که به نظر می‌رسد با اختلال شخصیت وسواسی- اجباری در ارتباط باشد، دوسوگرایی در ابراز هیجان[1] است. این سازه به تعارض درونی میان تمایل به ابراز هیجان و گرایش به پنهان‌کردن آن اشاره دارد و شامل دو بعد دوسوگرایی در ابراز هیجان مثبت و دوسوگرایی در ابراز استحقاق است (کینگ و امونز، ۱۹۹۰). بعد نخست، هیجان‌هایی مانند عشق، محبت و ترس از ابراز هیجان‌های آسیب‌پذیرکننده را دربرمی‌گیرد؛ بعد دوم نیز به تردید در ابراز هیجان‌هایی مانند خشم، غرور و حسادت اشاره دارد. افراد دارای دلبستگی ایمن معمولاً هیجان‌های مثبت و منفی را متناسب با موقعیت ابراز می‌کنند (دومیک-سیده و همکاران، ۲۰۲۴)، درحالی‌که ناایمنی دلبستگی با دوسوگرایی بیشتر در ابراز هیجان ارتباط دارد (وو، وو، تسنگ و چیان، ۲۰۱۳). موسانن‌زاده و همکاران (۲۰۲۴) نشان دادند که ناایمنی دلبستگی با انعطاف‌پذیری کمتر در تنظیم هیجان، از جمله سرکوب ابراز هیجان، مرتبط است. مورالس-سانهوزا و مارتین-مورا-پارا (۲۰۲۴) نیز گزارش کردند که اضطراب و اجتناب دلبستگی با افزایش دشواری در تنظیم هیجان ارتباط دارند. با وجود این یافته‌ها، پژوهش‌های اندکی رابطهٔ اختلالات شخصیت و دوسوگرایی در ابراز هیجان را بررسی کرده‌اند. شاهی صدرآبادی، خسروی و بنی‌جمالی (۱۳۹۳)

---

1. ambivalence over emotional expressiveness

نشان دادند که دوسوگرایی در ابراز هیجان در اختلال شخصیت وسواسی - اجباری مشاهده می‌شود و کنترل هیجانی و شدت دوسوگرایی در ابراز هیجان می‌توانند در تمایز اختلال وسواسی ـ جبری از اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری در دانشجویان مؤثر باشند.

در نهایت، عدم تحمل بلاتکلیفی[1] یکی از سازه‌های روان‌شناختی مرتبط با اختلالات روانی است (رایلی، ویلسون، نورتون و ابوت، ۲۰۲۶؛ مارش، راک و کلارک، ۲۰۲۴؛ موریس و همکاران، ۲۰۲۴) که به تمایل فرد برای واکنش‌های منفی شناختی، هیجانی یا رفتاری در موقعیت‌های مبهم اشاره دارد (موریس، زوج و مرتنز، ۲۰۲۱). افراد دارای عدم تحمل بلاتکلیفی بالا، موقعیت‌های مبهم را تهدیدکننده‌تر ارزیابی می‌کنند و برای کاهش آن به راهبردهایی مانند جست‌وجوی بیش از حد اطلاعات، کنترل‌گری و اجتناب روی می‌آورند (بارتوشک، رانی، کورانوویچ، کاستلو و بهار، ۲۰۲۲؛ شو، اوکسنر و فلپس، ۲۰۲۲). عدم تحمل بلاتکلیفی که به طور منفی با بهزیستی روانشناختی ارتباط دارد (میرزائی فتمه سری و حمزه‌پور حقیقی، ۱۴۰۵)، می‌تواند صفات اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری را پیش‌بینی کند (ویتون و وارد، ۲۰۲۰) و افراد دارای این ویژگی‌ها ممکن است برای مدیریت شرایط مبهم، به کنترل محیط و دیگران متوسل شوند (پولاک، ۱۹۸۷). از سوی دیگر، سبک‌های دلبستگی در نحوهٔ مواجهه با بلاتکلیفی، تردید، بیش‌برآورد تهدید و اطمینان‌طلبی نقش دارند؛ به‌طوری‌که دلبستگی ناایمن اضطرابی با واکنش به بلاتکلیفی و دلبستگی اجتنابی با تلاش برای کنترل شرایط مبهم مرتبط است (لوریولا، مانونزا، موسکا و ترنتینی، ۲۰۲۴؛ زدبیک، ماس و بورو، ۲۰۱۸؛ رایت، کلارک، راک و کاونتری، ۲۰۱۷). همچنین نتایج پژوهش همایون، دمیرچی و عبدلی (۲۰۲۶) نشان داد بین سبک‌های دلبستگی ناایمن و عدم تحمل بلاتکلیفی از طریق میانجی‌گری علائم وسواسی- اجباری رابطه وجود دارد.

مطالعات نشان می‌دهند که علائم اختلال شخصیت وسواسی–اجباری با مشکلات بین‌فردی و دشواری در عملکرد روانی–اجتماعی و شغلی همراه‌اند (پینتو، استینگلاس، گرین، وبر و سیمپسون، ۲۰۱۴؛ کین، آنسل، سیمپسون و پینتو، ۲۰۱۵). همچنین، سبک‌های دلبستگی ناایمن اضطرابی–دوسوگرا و اجتنابی می‌توانند با مشکلاتی در برقراری و حفظ روابط سالم همراه

1. intolerance of uncertainty

باشند (هاگرتی، هیلسنروث و والا-استوارت، ۲۰۰۹). با وجود بررسی روابط دومتغیری میان این سازه‌ها در پژوهش‌های پیشین، نقش میانجی دوسوگرایی در ابراز هیجان و عدم‌تحمل بلاتکلیفی در قالب یک مدل یکپارچه بررسی نشده است. ازاین‌رو، با توجه به پیامدهای بین‌فردی و روانی–اجتماعی این علائم و خلأ پژوهشی موجود، بررسی روابط ساختاری میان متغیرهای یادشده ضروری به نظر می‌رسد. بر این اساس، سؤال پژوهش حاضر این است که آیا روابط ساختاری سبک‌های دلبستگی با علائم اختلال شخصیت وسواسی–اجباری، با میانجی‌گری دوسوگرایی در ابراز هیجان و عدم‌تحمل بلاتکلیفی، در دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز از برازش مطلوبی برخوردار است؟

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها، توصیفی از نوع همبستگی با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری است. جامعهٔ آماری شامل تمامی دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز در سال تحصیلی ۱۴۰۴–۱۴۰۳ بود. بر اساس نظر کلاین (۲۰۲۳)، در مطالعات مدل‌یابی معادلات ساختاری، حداقل حجم نمونه به ازای هر پارامتر برآوردشده ۵ نفر است و نسبت ۱۵ تا ۲۰ نفر به ازای هر پارامتر مطلوب‌تر در نظر گرفته می‌شود. بر این اساس و با توجه به تعداد متغیرها و احتمال ریزش نمونه، ۴۳۰ دانشجو با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند که پس از حذف داده‌های پرت، داده‌های ۴۲۲ نفر وارد تحلیل شد.

ابزار پژوهش

۱. آزمون بالینی چندمحوری میلون- ۳[1] (زیر مقیاس اختلال شخصیت وسواسی): آزمون بالینی چندمحوری میلون-۳، (میلون، دیویس و میلون، ۱۹۹۷) با ۱۷۵ گویه بلی/خیر، برای ارزیابی ۱۴ الگوی شخصیت و ۱۰ نشانگان بالینی در بزرگسالان بالای ۱۸ سال طراحی شده است. زیرمقیاس ۷ (شخصیت وسواسی) شامل ۱۷ گویه است که کمال‌گرایی، نظم‌طلبی، اطاعت،

[1] Millon Clinical Multiaxial Inventory – lll (MCMI-III)

سرکوب هیجان و سخت‌گیری را می‌سنجد. نمرهٔ پایهٔ ۷۵ و بالاتر نشان‌دهنده وجود ویژگی‌های اختلال و نمرهٔ ۸۵ و بالاتر بیانگر برجستگی بیشتر آن است. آلفای کرونباخ این زیرمقیاس در پژوهش میلون و همکاران (۱۹۹۷؛ به نقل از هسو، ۲۰۰۲) برابر با ۰,۶۷ و توان پیش‌بینی مثبت و منفی آن به‌ترتیب ۰,۷۹ و ۰,۹۷ گزارش شده است. چگینی، دلاور و غرایی (۱۳۹۲) نیز در بررسی ۷۷۴ شرکت‌کننده، توان پیش‌بینی مثبت ۰,۱۳ تا ۰,۷۸، توان پیش‌بینی منفی ۰,۹۱ تا ۰,۹۹ و توان تشخیص کلی ۰,۷۷ تا ۰,۹۷ را گزارش کردند؛ آلفای کرونباخ مقیاس‌ها در این پژوهش بین ۰,۶۴ تا ۰,۸۸ و آلفای کل آزمون ۰,۹۶ بود. در پژوهش حاضر، آلفای کرونباخ زیرمقیاس شخصیت وسواسی-اجباری ۰,۶۶ به دست آمد.

۲. مقیاس تجدیدنظر شدهٔ دلبستگی بزرگسال[1]: مقیاس دلبستگی بزرگسالان ابتدا در سال ۱۹۹۰ به وسیله کولینز و رید تهیه شد و در سال ۱۹۹۶ مورد بازنگری قرار گرفت. این پرسشنامه شامل ۱۸ گویه با لیکرت ۵ درجه‌ای است. این مقیاس دارای سه زیر مقیاس نزدیکی و صمیمیت، اضطراب و وابستگی است و هر زیرمقیاس ۶ سؤال دارد. زیرمقیاس نزدیکی با سبک دلبستگی ایمن، زیرمقیاس اضطراب با سبک دلبستگی اضطرابی- دوسوگرا و زیرمقیاس وابستگی با سبک دلبستگی اجتنابی ارتباط دارد. پایایی این مقیاس از طریق آلفای کرونباخ، مقدار ۰/۷۷، ۰/۷۸ و ۰/۸۵ برای سه خرده مقیاس نزدیکی، وابستگی و اضطرابی به دست آمد (کولینز، ۱۹۹۶). در ایران، در پژوهش زیباکردار، پاشا شریفی و شریفی (۱۳۹۲) در تحلیل عاملی با چرخش واریماکس سه عامل نزدیکی، اضطرابی و وابستگی استخراج شد که در کل ۳۷/۶۹ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کنند. همچنین در پژوهش مافی و بت‌داور (۱۳۹۸) آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۷۱ و برای سبک‌های ایمن، اضطرابی و اجتنابی به ترتیب ۰/۶۵، ۰/۶۴ و ۰/۶۲ به دست آمد. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ برای سبک دلبستگی ایمن ۰/۸۱، سبک دلبستگی اضطرابی ۰/۹۲ و برای سبک دلبستگی اجتنابی ۰/۹۱ محاسبه شد.

۳. پرسشنامه دوسوگرایی در ابراز هیجان[2]: پرسشنامهٔ دوسوگرایی در ابراز هیجان کینگ و امونز (۱۹۹۰) دارای ۲۸ ماده و دو خرده‌مقیاس دوسوگرایی در ابراز هیجان مثبت (مواد ۱ تا ۱۶)

---

1. Revised Adult Attachment Scale (RAAS)

2. Ambivalence over Emotional Expressiveness Questionnaire (AEQ)

و ابراز استحقاق (مواد ۱۷ تا ۲۸) است. پاسخ‌ها بر اساس مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت از «هرگز» تا «همیشه» نمره‌گذاری می‌شوند. کینگ و امونز (۱۹۹۰) آلفای کرونباخ کل پرسشنامه را ۰/۸۹ و برای دو خرده‌مقیاس به‌ترتیب ۰/۸۷ و ۰/۷۷ گزارش کردند. همچنین، همبستگی مثبت و معنی‌دار ۰/۳۵ با پرسشنامه دوسوگرایی شدید رالین، روایی همگرای آن را تأیید کرد. در ایران، علوی، اصغری مقدم، رحیمی‌نژاد و فراهانی (۱۳۹۶)، در پژوهشی با مشارکت ۵۲۱ دانشجو، آلفای کرونباخ کل پرسشنامه و خرده‌مقیاس‌های ابراز هیجان مثبت و ابراز استحقاق را به‌ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۲ و ۰/۷۷ گزارش کردند. همچنین، همبستگی این پرسشنامه با پرسشنامه افسردگی بک و هراس اجتماعی کانر و همکاران به‌ترتیب ۰/۳۵ و ۰/۴۳ و معنی‌دار بود. در پژوهش حاضر، آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های ابراز هیجان مثبت و ابراز استحقاق به‌ترتیب ۰/۹۶ و ۰/۹۶ و برای کل پرسشنامه ۰/۹۷ به دست آمد.

۴. مقیاس عدم تحمل بلاتکلیفی[1]: این پرسشنامه برای ارزیابی واکنش‌های افراد به موقعیت‌های مبهم، بلاتکلیفی و رویدادهای آینده در دو خرده مقیاس و ۱۲ ماده توسط کارلتون و همکاران (۲۰۰۷) طراحی شده است. خرده مقیاس اول (اضطراب آینده‌نگر[2]) شامل ۷ ماده و خرده مقیاس دوم (اضطراب بازدارنده[3]) شامل ۵ ماده می‌باشد. نمره‌گذاری بر اساس طیف لیکرت انجام می‌شود و دامنهٔ نمرات کل از ۱۲ تا ۶۰ است. در پژوهش کارلتون و همکاران (۲۰۰۷)، آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰,۹۱ و خرده‌مقیاس‌ها ۰,۸۵ گزارش شد. همچنین، روایی همگرای مقیاس از طریق همبستگی مثبت و معنادار با اضطراب بک (۰,۵۶)، افسردگی بک (۰,۵۷)، اختلال اضطراب منتشر (۰,۶۱) و نگرانی ایالت پنسیلوانیا (۰,۵۴) تأیید شد. در ایران، رشتبری و همکاران (۱۴۰۱) همبستگی مثبت و معناداری میان این مقیاس و پرسشنامه‌های اجتناب از تغییر-هیجان فراگیر (۰/۶۰) و نگرانی ایالت پنسیلوانیا (۰/۵۷) گزارش کردند. همچنین، همسانی درونی کل مقیاس ۰,۸۹ و خرده‌مقیاس‌های اضطراب آینده‌نگر و اضطراب بازدارنده به‌ترتیب

1. Intolerance of Uncertainty Scale (IUS)
2. prospective anxiety
3. inhibitory anxiety

۰,۸۱ و ۰,۸۴ به دست آمد. در پژوهش حاضر، آلفای کرونباخ برای اضطراب آینده‌نگر، اضطراب بازدارنده و کل مقیاس به‌ترتیب ۰,۹۴، ۰,۹۳ و ۰,۹۶ محاسبه شد.

شیوهٔ اجرای پژوهش

پرسشنامه‌ها به‌صورت آنلاین در پلتفرم پرس‌لاین طراحی و در قالب یک مجموعه اجرا شدند. لینک پرسشنامه‌ها همراه با توضیحاتی دربارهٔ اهداف پژوهش، مدت‌زمان پاسخ‌گویی و نحوهٔ دریافت بازخورد نتایج، از طریق گروه‌های تلگرامی و کانال‌های اطلاع‌رسانی دانشگاه شهید چمران اهواز منتشر شد. شرکت در پژوهش داوطلبانه بود و در فرم رضایت آگاهانه، محرمانه بودن پاسخ‌ها و حق انصراف در هر مرحله توضیح داده شد. پس از اعلام رضایت، شرکت‌کنندگان به پرسشنامه‌های اصلی دسترسی یافتند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS نسخهٔ ۲۷ و AMOS نسخهٔ ۲۶ تحلیل شدند. در سطح توصیفی، میانگین و انحراف استاندارد و در سطح استنباطی، روش الگویابی معادلات ساختاری جهت آزمودن برازندگی الگوها و الگوی تحلیل مسیر با استفاده از برآورد حداکثر درست‌نمایی بود. همچنین جهت آزمودن روابط غیرمستقیم در الگوی پیشنهادی از روش بوت استرپ استفاده شد.

یافته‌ها

نمونهٔ پژوهش حاضر شامل ۲۳۷ زن (۵۶/۲ درصد) و ۱۸۵ مرد (۴۳/۸ درصد) بود. از لحاظ مقطع تحصیلی، ۲۱۷ نفر (۵۱/۴ درصد) کارشناسی، ۱۷۲ نفر (۴۰/۸ درصد) کارشناسی ارشد و ۳۳ نفر (۷/۸ درصد) در مقطع دکتری بودند. همچنین، ۳۰۸ نفر (۷۳ درصد) مجرد و ۱۱۴ نفر (۲۷ درصد) متأهل بودند. میانگین سنی شرکت‌کنندگان ۲۴,۱۹ سال (انحراف معیار = ۳,۶۳) و دامنهٔ سنی آنان ۱۸ تا ۴۴ سال بود.

میانگین، انحراف معیار و ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. یافته‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱. سبک دلبستگی ایمن	۱۴/۴۱	۵/۴۶	۱					
۲. سبک دلبستگی اضطرابی	۱۶/۳۳	۵/۹۴	-۰/۶۵**	۱				
۳. سبک دلبستگی اجتنابی	۱۴/۶۵	۶/۱۶	-۰/۴۶**	۰/۵۸**	۱			
۴. دوسوگرایی در ابراز هیجان	۹۰/۳۰	۲۷/۱۲	-۰/۵۸**	۰/۶۶**	۰/۵۵**	۱		
۵. عدم تحمل بلاتکلیفی	۴۱/۵۵	۱۰/۱۲	-۰/۵۰**	۰/۵۹**	۰/۵۱**	۰/۷۵**	۱	
۶. اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	۱۶/۹۳	۴/۸۷	-۰/۶۶**	۰/۷۵**	۰/۶۴**	۰/۷۳**	۰/۷۱**	۱

**P<۰.۰۱

به‌منظور ارزیابی الگوی پیشنهادی، از مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد. پیش از تحلیل، مفروضه‌های نرمال بودن توزیع داده‌ها و هم‌خطی چندگانه بررسی شدند. در پژوهش حاضر، ضرایب چولگی و (کشیدگی) متغیرها به‌ترتیب برای سبک دلبستگی ایمن ۰/۲۹ و (۱/۳۷-)، سبک دلبستگی اضطرابی ۰/۵۴- و (۰/۷۹-)، سبک دلبستگی اجتنابی ۰/۲۰- و (۱/۲۳-)، دوسوگرایی در ابراز هیجان ۰/۰۹۰ و (۰/۸۵-)، عدم تحمل بلاتکلیفی ۰/۰۹- و (۰/۹۴-) و اختلال شخصیت وسواسی-اجباری ۰/۳۳- و (۱/۰۲-) به دست آمد. با توجه به معیار نرمال بودن، تمامی متغیرها دارای ضرایب چولگی و کشیدگی بین ۲+ و ۲- بودند؛ بنابراین، تخطی از مفروضهٔ نرمال بودن داده‌ها مشاهده نشد.

برای متغیر اختلال شخصیت وسواسی-اجباری، مقادیر آماره تحمل (و عامل تورم واریانس) برای سبک دلبستگی ایمن ۰/۵۲ و (۱/۸۹)، سبک دلبستگی اضطرابی ۰/۴۱ و (۲/۴۲)، سبک دلبستگی اجتنابی ۰/۵۹ و (۱/۶۷)، دوسوگرایی در ابراز هیجان ۰/۳۴ و (۲/۹۴) و عدم تحمل بلاتکلیفی ۰/۴۰ و (۲/۴۴) به دست آمد. ازآنجاکه مقادیر تحمل بالاتر از ۰/۳ و مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از ۳ بودند، مفروضهٔ نبود هم‌خطی چندگانه بین متغیرها تأیید شد. شاخص‌های برازندگی الگوی پژوهش حاضر در جدول ۲ ارائه شده‌اند.

نسخه پیش از انتشار

جدول ۲. شاخص‌های برازندگی الگوی پژوهش حاضر

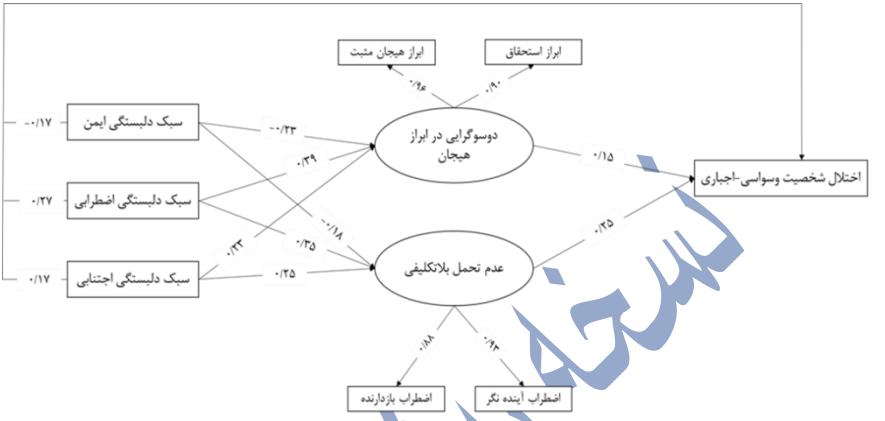
شاخص‌های برازش متغیر	χ^2	df	χ^2/df	GFI	AGFI	NFI	CFI	IFI	RMSEA
قبل از اصلاح	۱۶۹/۱۴	۱۰	۱۶/۹۱	۰/۹۲	۰/۷۱	۰/۹۳	۰/۹۴	۰/۹۴	۰/۱
بعد از اصلاح	۱۲/۹۵	۹	۱/۴۳	۰/۹۹	۰/۹۷	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۰۳

نتایج جدول ۲ نشان داد که الگوی اولیه از برازش قابل قبولی برخوردار نبود؛ اما پس از اعمال یک اصلاح، شاخص‌های برازندگی حاکی از برازش بسیار خوب الگوی نهایی با داده‌ها بودند. پارامترهای مربوط به روابط مستقیم بین متغیرها در الگوی پژوهش در جدول ۳ ارائه شده‌است.

جدول ۳. پارامترهای روابط مستقیم بین متغیرها در الگوی پژوهش حاضر

مسیرها	برآورد استاندارد
سبک دلبستگی ایمن ← دوسوگرایی در ابراز هیجان	-۰/۲۳
سبک دلبستگی ایمن ←عدم تحمل بلاتکلیفی	-۰/۱۸
سبک دلبستگی ایمن ←اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	-۰/۱۷
سبک دلبستگی اضطرابی ←دوسوگرایی در ابراز هیجان	۰/۳۹
سبک دلبستگی اضطرابی ← عدم تحمل بلاتکلیفی	۰/۳۵
سبک دلبستگی اضطرابی ← اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	۰/۲۷
سبک دلبستگی اجتنابی ←دوسوگرایی در ابراز هیجان	۰/۲۳
سبک دلبستگی اجتنابی ←عدم تحمل بلاتکلیفی	۰/۲۵
سبک دلبستگی اجتنابی ← اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	۰/۱۷
دوسوگرایی در ابراز هیجان ← اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	۰/۱۵
عدم تحمل بلاتکلیفی ← اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	۰/۲۵

همان‌گونه که نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد، تمامی مسیرهای مستقیم معنادار بودند؛ بنابراین تمامی فرضیه‌های مستقیم تأیید می‌شوند. نمودار ۱ ضرایب مسیر استاندارد الگوی پژوهش حاضر را نشان می‌دهد.

نمودار۱. مدل نهایی روابط ساختاری سبک‌های دلبستگی با علائم اختلال شخصیت وسواسی - اجباری: نقش واسطه‌ای دوسوگرایی در ابراز هیجان و عدم تحمل بلاتکلیفی

یک فرض زیربنایی الگوی پژوهش حاضر، وجود مسیرهای واسطه‌ای بود که جهت تعیین معنی‌داری این روابط واسطه‌ای از روش بوت استرپ استفاده شده است. جدول ۴ نتایج حاصل از روش بوت استرپ را برای روابط واسطه‌ای نشان می‌دهد.

جدول ۴. نتایج بوت‌استرپ برای مسیرهای واسطه‌ای

مسیر	β	حد پایین	حد بالا	سطح معناداری
سبک دلبستگی ایمن ← دوسوگرایی در ابراز هیجان← اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	-۰/۳۰	-۰/۳۵	-۰/۲۵	۰/۰۰۰۱
سبک دلبستگی ایمن ← عدم تحمل بلاتکلیفی← اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	-۰/۲۶	-۰/۳۰	-۰/۲۱	۰/۰۰۰۱
سبک دلبستگی اضطرابی ← دوسوگرایی در ابراز هیجان← اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	۰/۲۵	۰/۲۰	۰/۳۰	۰/۰۰۰۱
سبک دلبستگی اضطرابی ← عدم تحمل بلاتکلیفی ← اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	۰/۲۲	۰/۱۸	۰/۲۷	۰/۰۰۰۱

سبک دلبستگی اجتنابی ← دوسوگرایی در ابراز هیجان← اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	۰/۲۶	۰/۲۲	۰/۳۱	۰/۰۰۰۱
سبک دلبستگی اجتنابی ← عدم تحمل بلاتکلیفی ← اختلال شخصیت وسواسی-اجباری	۰/۲۴	۰/۲۰	۰/۲۸	۰/۰۰۰۱

بر اساس نتایج ارائه‌شده در جدول ۴، رابطهٔ غیرمستقیم سبک دلبستگی ایمن با اختلال شخصیت وسواسی-اجباری از مسیر دوسوگرایی در ابراز هیجان (p=۰/۰۰۰۱، β =-۰/۳۰) و عدم تحمل بلاتکلیفی (p=۰/۰۰۰۱، β =-۰/۲۶) معنی‌دار است. همچنین، روابط غیرمستقیم سبک دلبستگی اضطرابی با اختلال شخصیت وسواسی-اجباری از طریق دوسوگرایی در ابراز هیجان (p=۰/۰۰۰۱، β =-۰/۲۵) و عدم تحمل بلاتکلیفی (p=۰/۰۰۰۱، β =۰/۲۲) و سبک دلبستگی اجتنابی با اختلال شخصیت وسواسی-اجباری از طریق دوسوگرایی در ابراز هیجان (p=۰/۰۰۰۱، β =۰/۲۶) و عدم تحمل بلاتکلیفی (p=۰/۰۰۰۱، β =۰/۲۴)، نیز از لحاظ آماری معنی‌دار بود. بنابراین، تمامی فرضیه‌های مربوط به روابط غیرمستقیم پژوهش تأیید شدند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از اجرای پژوهش حاضر، بررسی روابط ساختاری سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری دوسوگرایی در ابراز هیجان و عدم تحمل بلاتکلیفی با علائم اختلال شخصیت وسواسی- اجباری در دانشجویان در قالب یک مدل بود. نتایج این تحقیق نشان داد سبک دلبستگی ایمن رابطهٔ منفی با علائم اختلال شخصیت وسواسی- اجباری دارد و سبک‌های دلبستگی ناایمن اضطرابی و اجتنابی رابطهٔ مثبت معناداری با علائم اختلال شخصیت وسواسی- اجباری دارند.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که سبک دلبستگی ایمن با اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری رابطهٔ منفی و معناداری دارد. این یافته با نتایج شیخها و همکاران (۱۴۰۵) و زاکیی و همکاران (۲۰۱۷) همسو است که بر نقش محافظتی دلبستگی ایمن در برابر بروز یا شدت علائم اختلالات شخصیت، از جمله اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری، تأکید دارند. در تبیین این یافته، می‌توان بیان کرد که افراد مبتلا به این اختلال ممکن است در کودکی پیوندهای ایمن و حمایت هیجانی کافی را تجربه نکرده یا با کنترل افراطی والدین مواجه بوده باشند؛ شرایطی که می‌تواند بر رشد هیجانی و شکل‌گیری توان همدلی آنان اثر بگذارد (نوردال و استایلز، ۱۹۹۷؛ پری، باند و روی، ۲۰۰۷). از سوی دیگر، نتایج نشان داد بین سبک‌های دلبستگی ناایمن اجتنابی

و اضطرابی و علائم اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری رابطهٔ مثبت و معناداری وجود دارد. دلبستگی ناایمن از عوامل آسیب‌پذیری در آسیب‌شناسی روانی است (میکولینسر و شاور، ۲۰۱۲) و اختلال در شکل‌گیری دلبستگی ایمن در کودکی می‌تواند در شکل‌گیری ویژگی‌های این اختلال نقش داشته باشد (باربر و همکاران، ۱۹۹۷). این یافته با نتایج ویلتگن و همکاران (۲۰۱۵) همسو است که رابطهٔ مثبت دلبستگی اجتنابی با اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری، به‌ویژه اشتغال افراطی به کار و بهره‌وری و غفلت از تفریح و روابط اجتماعی، را نشان دادند. همچنین، زاکیی و همکاران (۲۰۱۷) گزارش کردند که دلبستگی اجتنابی با افزایش احتمال ابتلا به این اختلال همراه است و سبک‌های دلبستگی ناایمن اجتنابی و اضطرابی با آن رابطهٔ مثبت و معناداری دارند.

یافتهٔ دیگر پژوهش حاضر نشان داد که بین سبک دلبستگی ایمن و دوسوگرایی در ابراز هیجان، رابطهٔ منفی و معناداری وجود دارد. بر اساس نظریهٔ دلبستگی، تجربه حمایت و دسترس‌پذیری در روابط نزدیک، احساس امنیت و ابراز و تنظیم هیجان را تسهیل می‌کند؛ ازاین‌رو، افراد دارای دلبستگی ایمن معمولاً در تنظیم هیجانات خود عملکرد متعادل‌تری دارند (ایلرت و بوخهایم، ۲۰۲۳). این موضوع با یافته‌های دومیک‌سیده و همکاران (۲۰۲۴) نیز همخوانی دارد؛ به این معنا که برخورداری از دلبستگی ایمن می‌تواند با توانایی بیشتر در انطباق ابراز هیجان با شرایط موقعیتی همراه باشد و در نتیجه، تعارض میان احساسات درونی و نحوهٔ ابراز آن‌ها را کاهش دهد. در مقابل، سبک‌های دلبستگی ناایمن اضطرابی و اجتنابی با اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری رابطهٔ مثبت و معناداری داشتند. دلبستگی ناایمن مادر، به‌ویژه در ابعاد اضطرابی و اجتنابی، می‌تواند با دشواری در تنظیم هیجان کودک (راشد، امین یزدی و بردبار، ۱۴۰۴) و شکل‌گیری الگوهای ناکارآمد در اجتماعی کردن هیجان همراه باشد (فاضلی و بهزادپور، ۱۴۰۵). همچنین، تعارض میان تمایل به ابراز هیجان و ترس از پیامدهای اجتماعی آن در افراد دارای دلبستگی اضطرابی می‌تواند با دوسوگرایی در ابراز هیجان مرتبط باشد (مسینا، کالوو و گرکوچی، ۲۰۲۳). در تبیین این یافته‌ها، موسانن‌زاده و همکاران (۲۰۲۴) بر ارتباط ناایمنی دلبستگی با کاهش انعطاف‌پذیری در تنظیم هیجان و افزایش گرایش به مهار ابراز هیجان تأکید کردند. این نتایج با یافته‌های پژوهش حاضر همسو هستند و نشان می‌دهند که ناایمنی دلبستگی می‌تواند با دشواری در مدیریت و ابراز هیجان همراه باشد. در همین راستا، افراد دارای دلبستگی

اجتنابی بیشتر به کنترل و سرکوب هیجان و کمتر به ابراز آزادانه آن گرایش دارند (وینترهلد، ۲۰۱۶؛ برندائو، بریتز، هیپولیتو و نونس، ۲۰۲۳). همچنین، استفاده از راهبردهای غیرانطباقی تنظیم هیجان، مانند سرکوب، می‌تواند با مشکلاتی نظیر ناگویی هیجانی (مشکل در شناسایی و توصیف هیجانات) همراه باشد (شاهی و زاده محمدی، ۱۴۰۳).

نتایج نشان داد که بین دوسوگرایی در ابراز هیجان و اختلال شخصیت وسواسی–اجباری رابطهٔ مثبت و معناداری وجود دارد. ویژگی‌هایی همچون کمال‌گرایی، قاعده‌مندی افراطی و کنترل‌گری بین‌فردی در این اختلال، می‌توانند ابراز هیجان را به‌عنوان امری بالقوه تهدیدکننده تلقی کرده و به انعطاف‌پذیری کمتر در بیان هیجان‌ها منجر شوند (پینتو و همکاران، ۲۰۲۲). این یافته با نتایج کوینتون و واگنر (۲۰۰۵) نیز همسو است؛ آنان نشان دادند که دوسوگرایی در ابراز هیجان با کمال‌گرایی بالا، ضعف در آگاهی درونی، نقص در تنظیم تکانه و احساس ناکارآمدی ارتباط دارد؛ ویژگی‌هایی که در افراد مبتلا به اختلال شخصیت وسواسی–اجباری نیز برجسته هستند.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین سبک دلبستگی ایمن و عدم تحمل بلاتکلیفی رابطهٔ منفی و معناداری وجود دارد. دلبستگی ایمن که در بستر تجربیات مراقبتی پاسخگو شکل می‌گیرد، با تقویت تنظیم هیجانی، خودکارآمدی و تاب‌آوری، ظرفیت فرد را برای مواجهه سازگارانه با بلاتکلیفی افزایش می‌دهد (میکولینسر و شاور، ۲۰۱۹؛ پورکرد، میردریکوند و کرمی، ۲۰۲۰؛ بندر و اینگرام، ۲۰۱۸). در همین راستا، چاریکچی–اوزگول و ایشیک (۲۰۲۴) و لوریولا، مانونزا، موسکا و ترنتینی (۲۰۲۴) نیز رابطهٔ منفی دلبستگی ایمن با عدم تحمل بلاتکلیفی را گزارش کردند و نشان دادند که این سبک با کاهش بیش‌برآورد تهدید و جستجوی اطمینان همراه است. در مقابل، بین سبک‌های دلبستگی ناایمن اضطرابی و اجتنابی با عدم تحمل بلاتکلیفی رابطهٔ مثبت و معناداری مشاهده شد. در دلبستگی اضطرابی، بیش‌فعال‌سازی سیستم دلبستگی و نگرانی درباره روابط می‌تواند موجب ادراک بلاتکلیفی به‌عنوان تهدیدی برای امنیت شود؛ درحالی‌که در دلبستگی اجتنابی، تأکید افراطی بر خوداتکایی و انعطاف‌پذیری کمتر در مواجهه با موقعیت‌های مبهم ممکن است عدم تحمل بلاتکلیفی را افزایش دهد. این یافته با نتایج همایون، دمیرچی و عبدلی (۲۰۲۶)، زدبیک و همکاران (۲۰۱۸) و رایت و همکاران (۲۰۱۷)

همسو است که رابطهٔ مثبت هر دو سبک دلبستگی اضطرابی و اجتنابی با عدم تحمل بلاتکلیفی را گزارش کردند؛ همچنین، افراد دارای دلبستگی اضطرابی، بلاتکلیفی‌های مرتبط با روابط بین‌فردی را تهدیدآمیزتر ارزیابی می‌کنند.

یافتهٔ دیگر پژوهش نشان داد که بین عدم تحمل بلاتکلیفی و اختلال شخصیت وسواسی–اجباری رابطهٔ مثبت و معناداری وجود دارد؛ یافته‌ای همسو با نتایج لیو و همکاران (۲۰۲۵) و ویتون و وارد (۲۰۲۰). به نظر می‌رسد افراد دارای این اختلال، بلاتکلیفی را تهدیدی برای نظم و کارآمدی تلقی کرده و برای کاهش آن به رفتارهای کنترل‌گرانه روی آورند. همچنین، سوگیری‌های شناختی، مانند توجه افراطی به تهدید و اجتناب شناختی، می‌توانند با افزایش حساسیت به بلاتکلیفی، در تداوم آسیب‌شناسی این اختلال نقش داشته باشند. در همین راستا، ویتون و وارد (۲۰۲۰) رابطهٔ مثبت عدم تحمل بلاتکلیفی با شدت علائم اختلال شخصیت وسواسی–اجباری و نقش پیش‌بینی‌کنندهٔ آن را گزارش کردند. لیو و همکاران (۲۰۲۵) نیز نشان دادند که آشفتگی در برابر رویدادهای پیش‌بینی‌نشده و نیاز به اطلاعات دقیق و کامل با ویژگی‌هایی مانند نیاز به کنترل و قانون‌مندی در این اختلال مرتبط هستند.

یافته‌های پژوهش حاضر، فرضیهٔ رابطهٔ غیرمستقیم سبک دلبستگی ایمن با اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری از طریق میانجی‌گری دوسوگرایی در ابراز هیجان را تأیید کرد. در چارچوب نظریهٔ دلبستگی، دلبستگی ایمن با ثبات و تنظیم مؤثر هیجان‌ها و توانایی بیشتر در ابراز متعادل آن‌ها همراه است (گراس و جان، ۲۰۰۳). در همین راستا، ایلرت و بوخهایم (۲۰۲۳) تنظیم متعادل‌تر هیجان‌های مثبت و منفی و کونسدین و ماگای (۲۰۰۳) ابراز بیشتر هیجان‌های مثبت و تجربهٔ کمتر هیجان‌های منفی را در افراد دارای دلبستگی ایمن گزارش کردند. بنابراین، تعارض کمتر در تجربه و ابراز هیجان می‌تواند دوسوگرایی هیجانی را کاهش دهد و از این طریق، با کاهش آسیب‌پذیری نسبت به علائم اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری مرتبط باشد.

از سوی دیگر، نتایج پژوهش حاضر نشان داد که سبک‌های دلبستگی ناایمن اضطرابی و اجتنابی از طریق دوسوگرایی در ابراز هیجان، به‌صورت غیرمستقیم با علائم اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری ارتباط دارند. سرکوب هیجانی، به‌عنوان یکی از ابعاد مهم دوسوگرایی، با هر دو سبک دلبستگی ناایمن مرتبط است (چن، چونگ، باند و لیونگ، ۲۰۰۵؛ کالدول و شاور،

۲۰۱۲؛ وینترهلد و همکاران، ۲۰۱۶). در دلبستگی اضطرابی، سرکوب هیجان می‌تواند تجربهٔ هیجان‌های منفی را تشدید و تنظیم هیجانی را محدود کند (کالدول و شاور، ۲۰۱۲). همچنین، افراد دارای علائم اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری در پذیرش هیجان‌ها و استفاده از راهبردهای مؤثر تنظیم هیجان با دشواری مواجه‌اند و ممکن است به دلیل تلقی هیجان‌ها به‌عنوان تجربه‌هایی دشوار برای تنظیم، از ابراز آن‌ها اجتناب کنند (استین کمپ، سوواک، دیکستین، شی و لیتز، ۲۰۱۴). در مجموع، دلبستگی‌های ناایمن اضطرابی و اجتنابی می‌توانند از طریق افزایش دوسوگرایی و سرکوب هیجانی، به‌طور غیرمستقیم با افزایش آسیب‌پذیری نسبت به علائم اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری مرتبط باشند.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که سبک دلبستگی ایمن از طریق عدم تحمل بلاتکلیفی، به‌طور غیرمستقیم با علائم اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری مرتبط است. با توجه به فقدان شواهد پژوهشی مستقیم دربارهٔ این الگوی میانجی‌گری، مقایسهٔ مستقیم این یافته با مطالعات پیشین امکان‌پذیر نیست؛ بااین‌حال، می‌توان آن را بر اساس شواهد نظری و تجربی مرتبط با دلبستگی، عدم تحمل بلاتکلیفی و علائم این اختلال تبیین کرد. از دیدگاه نظری، دلبستگی ایمن که بر پایهٔ تجارب مراقبتی پاسخگو و حمایتگرانه شکل می‌گیرد، با نگرش مثبت‌تر به خود و دیگران و احساس کنترل و اعتماد بیشتر در موقعیت‌های مبهم همراه است (میکولینسر و شاور، ۲۰۱۶)؛ ویژگی‌هایی که می‌توانند پذیرش بلاتکلیفی را تسهیل کنند. در مقابل، عدم تحمل بلاتکلیفی، به‌عنوان سازه‌ای فراتشخیصی، با واکنش منفی به ابهام و نیاز به اطمینان مطلق مشخص می‌شود (کارلتون، ۲۰۱۶) و با ویژگی‌هایی نظیر کمال‌گرایی، کنترل‌گری و انعطاف‌ناپذیری، از جمله ویژگی‌های اصلی اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری، رابطهٔ مثبت دارد (وو و همکاران، ۲۰۲۵).

در نهایت، نتایج پژوهش حاضر نشان داد که رابطهٔ غیرمستقیم سبک‌های دلبستگی اضطرابی و اجتنابی با علائم اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری از طریق عدم تحمل بلاتکلیفی معنادار است. با توجه به اینکه این الگوی میانجی‌گری به‌طور مستقیم در مطالعات پیشین بررسی نشده است، امکان مقایسهٔ مستقیم یافته‌ها وجود ندارد؛ بااین‌حال، می‌توان آن را بر اساس چارچوب نظری دلبستگی و شواهد مرتبط تبیین کرد. افراد دارای دلبستگی اضطرابی معمولاً در مدیریت

مستقلانهٔ پریشانی احساس ناتوانی می‌کنند (فریلی و شاور، ۲۰۰۰) و نگران دسترس‌پذیری حمایت دیگران در مواقع نیاز هستند (میکولینسر، شاور و پرگ، ۲۰۰۳). این ناامنی می‌تواند حساسیت به موقعیت‌های مبهم و تمایل به کنترل افراطی و جست‌وجوی اطمینان را افزایش دهد (میکولینسر و شاور، ۲۰۲۰). در مقابل، افراد دارای دلبستگی اجتنابی، با وجود تأکید بر خوداتکایی، ممکن است به دلیل سرکوب هیجان‌ها و اجتناب از ابراز آن‌ها، ظرفیت کمتری برای تحمل بلاتکلیفی داشته باشند (میکولینسر و شاور، ۲۰۱۹). در تأیید این تبیین، پژوهش‌های کلارک، راک، کلارک و موری-لاین (۲۰۲۰) و رایت و همکاران (۲۰۱۷) نشان دادند که هر دو بعد اضطراب و اجتناب دلبستگی با عدم تحمل بلاتکلیفی رابطهٔ مثبت دارند. بنابراین، می‌توان مطرح کرد که عدم تحمل بلاتکلیفی ممکن است یکی از سازوکارهای مرتبط با رابطهٔ دلبستگی ناایمن و علائم اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری باشد.

پژوهش حاضر با محدودیت‌هایی همراه بود که ممکن است بر تعمیم‌پذیری نتایج تأثیر گذاشته باشند. نخست، پژوهش صرفاً بر دانشجویان انجام شد و گروه‌های بالینی دارای تشخیص اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری بررسی نشدند؛ بنابراین، تعمیم نتایج به سایر گروه‌های سنی، شغلی و بالینی باید با احتیاط صورت گیرد. دوم، استفاده از پرسشنامه‌های خودگزارشی ممکن است نتایج را تحت تأثیر سوگیری پاسخ‌دهی و تمایل به ارائهٔ تصویری مطلوب از خود قرار داده باشد. سوم، شناسایی علائم اختلال شخصیت وسواسی ـ اجباری تنها بر اساس پرسشنامه انجام شد و مصاحبهٔ بالینی یا تشخیص روان‌پزشکی به کار نرفت. ازاین‌رو، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده با استفاده از مصاحبه‌های بالینی و روش‌های کیفی، به بررسی عمیق‌تر تجربیات افراد دارای ویژگی‌های وسواسی ـ اجباری بپردازند و نقش متغیرهای تعدیل‌گر، مانند جنسیت و تاب‌آوری، را در مدل پژوهش بررسی کنند.

از نظر کاربردی، با توجه به آموختنی بودن مهارت‌های ابراز سازگارانهٔ هیجان، پیشنهاد می‌شود مراکز مشاورهٔ دانشگاه‌ها کارگاه‌های آموزشی با محوریت آگاهی هیجانی، شناسایی و نام‌گذاری هیجان‌ها، پذیرش هیجانی و ابراز سالم آن برگزار کنند. همچنین، با توجه به نقش سبک‌های دلبستگی در کیفیت روابط نزدیک و تعاملات والد ـ کودک، طراحی بسته‌های آموزشی

چندرسانه‌ای شامل کتابچه، محتوای ویدئویی و کارگاه‌های آموزشی با تأکید بر همدلی، تنظیم هیجان، پاسخ‌گویی به نیازهای هیجانی و شکل‌دهی روابط ایمن توصیه می‌شود.

موازین اخلاقی

در تمامی مراحل پژوهش، موازین اخلاقی مطالعات انسانی رعایت شد. پیش از جمع‌آوری داده‌ها، اهداف و نحوه اجرای پژوهش برای شرکت‌کنندگان توضیح داده شد و پس از کسب رضایت آگاهانه، مشارکت آنان آغاز گردید. پژوهش با تأیید کمیتهٔ اخلاق در پژوهش دانشگاه شهید چمران اهواز (کد اخلاق: IR.SCU.REC.1404.041) انجام شد.

سپاسگزاری

از دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز که در اجرای این پژوهش مشارکت و همکاری داشتند، صمیمانه قدردانی می‌شود. این پژوهش در مراحل اجرا، نگارش و انتشار، فاقد هرگونه حمایت مالی بوده است.

مشارکت نویسندگان

مقالهٔ حاضر حاصل بخشی از پایان‌نامهٔ کارشناسی ارشد نویسندهٔ اول است. نویسندهٔ اول در بررسی ادبیات پژوهش، جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل آماری و نگارش مقاله؛ نویسندهٔ دوم، به‌عنوان استاد راهنما، در طراحی پژوهش، نظارت علمی و نگارش مقاله و نویسندهٔ سوم در مشاورهٔ آماری تحلیل داده‌ها مشارکت داشتند.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که این پژوهش و مقالهٔ حاصل از آن فاقد هرگونه تعارض منافع است.

Refrences

Ainsworth, M. D. S. (1963). The development of infant-mother interaction among the Ganda. In B. M. Foss (Ed.), *Determinants of infant behaviour II* (pp. 67–112). Methuen. [link]

Alavi,K , Asghari Moghadam,M A , Rahiminezhad,A and Farahani,H . (2017). Psychometric properties of Ambivalence over Emotional Expression Questionnaire. *Research in Psychological Health, 11*(1), 74-91. [link]

American Psychiatric Association. (2022). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed., text rev.)* [link]

Barber, J. P., Morse, J. Q., Krakauer, I. D., Chittams, J., & Crits-Christoph, K. (1997). Change in obsessive-compulsive and avoidant personality disorders following time-limited supportive-expressive therapy. Psychotherapy: Theory, *Research, Practice, Training, 34*(2), 133–143. [link]

Bartoszek, G., Ranney, R. M., Curanovic, I., Costello, S. J., & Behar, E. (2022). Intolerance of uncertainty and information-seeking behavior: Experimental manipulation of threat relevance. *Behaviour research and therapy, 154,* 104125. [link]

Bender, A., & Ingram, R. (2018). Connecting attachment style to resilience: Contributions of self-care and self-efficacy. *Personality and Individual Differences, 130*, 18–20. [link]

Blake, J. A., Thomas, H. J., Pelecanos, A. M., Najman, J. M., & Scott, J. G. (2025). Does attachment anxiety mediate the persistence of anxiety and depressive symptoms from adolescence to early adulthood?. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology, 60*(2), 453–461. [link]

Brandão, T., Brites, R., Hipólito, J., & Nunes, O. (2023). Attachment orientations, emotion goals, and emotion regulation. *Personality and Individual Differences, 204*, 112059. [link]

Cain, N. M., Ansell, E. B., Simpson, H. B., & Pinto, A. (2015). Interpersonal functioning in obsessive-compulsive personality disorder. *Journal of personality assessment, 97*(1), 90–99. [link]

Caldwell, J. G., & Shaver, P. R. (2012). Exploring the cognitive-emotional pathways between adult attachment and ego- resiliency. *Individual Differences Research, 10*(3), 141–152. [link]

Çarıkçı-Özgül, D. N., & Işık, Ü. (2024). Exploring adult attachment and anxiety: The role of intolerance of uncertainty and social support. *Current psychology, 43*(20), 18612-18620. [link]

Carleton, R. N. (2016). Into the unknown: A review and synthesis of contemporary models involving uncertainty. *Journal of anxiety disorders, 39*, 30-43. [link]

Carleton, R. N., Norton, M. P. J., & Asmundson, G. J. (2007). Fearing the unknown: A short version of the Intolerance of Uncertainty Scale. *Journal of anxiety disorders, 21(1)*, 105-117. [link]

Chegini, M. , Delavar, A. and Garrayi, B. (2013). Psychometric Characteristics of Millon Clinical Multiaxial Inventory-III. *Journal of Modern Psychological Researches, 8*(29), 135-162. [link]

Chen, S. X., Cheung, F. M., Bond, M. H., & Leung, J. P. (2005). Decomposing the construct of ambivalence over emotional expression in a Chinese cultural context. *European Journal of Personality*, *19*(3), 185-204. [link]

Clark, G. I., Rock, A. J., Clark, L. H., & Murray-Lyon, K. (2020). Adult attachment, worry and reassurance seeking: Investigating the role of intolerance of uncertainty. *Clinical Psychologist, 24*(3), 294–305. [link]

Clemente, M. J., Silva, A. S. M., Pedro, M. O. P., Paiva, H. S., Périco, C. D. A. M., Torales, J., ... & Castaldelli-Maia, J. M. (2022). A meta-analysis and meta-regression analysis of the global prevalence of obsessive-compulsive personality disorder. *Heliyon, 8*(7), e09912. [link]

Collins, N. L. (1996). Working models of attachment: Implications for explanation, emotion, and behavior. *Journal of Personality and Social Psychology, 71*(4), 810–832. [link]

Collins, N. L., & Read, S. J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *Journal of Personality and Social Psychology, 58*(4), 644–663. [link]

Consedine, N. S., & Magai, C. (2003). Attachment and emotion experience in later life: the view from emotions theory. *Attachment & human development, 5*(2), 165–187. [link]

Deniz, M. E., & Yıldırım Kurtuluş, H. (2025). Self-Efficacy, Self-Love, and Fear of Compassion Mediate the Effect of Attachment Styles on Life Satisfaction: A Serial Mediation Analysis. *Psychological reports, 128*(2), 457–482. [link]

Domic-Siede, M., Guzmán-González, M., Sánchez-Corzo, A., Álvarez, X., Araya, V., Espinoza, C., Zenis, K., & Marín-Medina, J. (2024). Emotion regulation unveiled through the categorical lens of attachment. *BMC psychology*, *12*(1), 240. [link]

Eilert, D. W., & Buchheim, A. (2023). Attachment-Related Differences in Emotion Regulation in Adults: A Systematic Review on Attachment Representations. *Brain sciences, 13*(6), 884. [link]

Fazeli, F. & Behzadpoor, S. (2025). The Relationship Between Maternal Attachment Style and Children's Internalizing and Externalizing Disorders: The Mediating Role of Children's Emotion Socialization. *Applied Psychology, 19*(4), 109–133. [link]

Filshtinskaya E. G., Aborina M. V. (2026). Personality traits and interpersonal relationships in adults with different attachment styles. *Scientific notes of P. F. Lesgaft University(5)*, 207-214. [link]

Fraley, R. C., & Shaver, P. R. (2000). Adult romantic attachment: Theoretical developments, emerging controversies, and unanswered questions. *Review of General Psychology, 4*(2), 132–154. [link]

Gross, J. J., & John, O. P. (2003). Individual differences in two emotion regulation processes: Implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of Personality and Social Psychology, 85(2)*, 348–362. [link]

Haggerty, G., Hilsenroth, M. J., & Vala-Stewart, R. (2009). Attachment and interpersonal distress: examining the relationship between attachment styles and interpersonal problems in a clinical population. *Clinical Psychology & Psychotherapy: An International Journal of Theory & Practice, 16*(1), 1-9. [link]

Homan, K. J. (2016). Secure attachment and eudaimonic well-being in late adulthood: The mediating role of self-compassion. *Aging & Mental Health*, *22*(3), 363–370. [link]

Homayoon, M. N., Damirchi, E. S., & Abdoli, A. (2026). Structural Examination of the Relationships Between Insecure Attachment Styles and Intolerance of Uncertainty: The Mediating Role of Rumination in Predicting Obsessive–Compulsive Symptoms in High School Students. *Journal of Affective Disorders Reports,* 101137. [link]

Hsu, L. M. (2002). Diagnostic validity statistics and the MCMI-III. *Psychological Assessment, 14*(4), 410–422. [link]

King, L. A., & Emmons, R. A. (1990). Conflict over emotional expression: Psychological and physical correlates. *Journal of Personality and Social Psychology*, *58*(5), 864–877. [link]

Kline, R. B. (2023). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford publications. [link]

Lauriola, M., Manunza, A., Mosca, O., & Trentini, C. (2024). Reactions to Uncertainty: Exploring the Interplay Between Intolerance of Uncertainty, Attachment Styles, and Psychological Symptoms. *Psychology Hub*, *41*. [link]

Lauriola, M., Manunza, A., Mosca, O., & Trentini, C. (2024). Reactions to Uncertainty: Exploring the Interplay Between Intolerance of Uncertainty, Attachment Styles, and Psychological Symptoms. *Psychology Hub*, *41*. [link]

Liu, C., Ren, L., Li, K., Yang, W., Li, Y., Rotaru, K., Wei, X., Yücel, M., & Albertella, L. (2025). The component-to-trait relationship between intolerance of uncertainty and obsessive–compulsive personality traits: A network analysis. *BMC Psychiatry, 25*(1), 7091. [link]

Mafi M, Botdavar N. (2019). Comparison of attachment styles and lifestyle in Internet addict students and normal students. *Rooyesh. 8*(7), 247-254. [link]

Marincowitz, C., Lochner, C., & Stein, D. J. (2022). The neurobiology of obsessive–compulsive personality disorder: a systematic review. *CNS Spectrums, 27*(6), 664–675. [link]

Marsh, H. J., Rock, A. J., & Clark, G. I. (2024). Adult attachment and OCD symptoms: the mediating role of intolerance of uncertainty and beliefs about losing control. *Clinical Psychologist, 28*(2), 155–168. [link]

McIntyre, K. P., Mattingly, B. A., & Judis, M. (2025). Relationship-induced self-concept change and the malleability of attachment security. *Journal of Social and Personal Relationships, 42*(1), 95–116. [link]

Messina, I., Calvo, V., & Grecucci, A. (2023). Attachment orientations and emotion regulation: new insights from the study of interpersonal emotion regulation strategies. *Research in psychotherapy (Milano), 26*(3), 703. [link]

Mikulincer, M., & R. Shaver, P. (2020). Enhancing the “Broaden and Build” Cycle of Attachment Security in Adulthood: From the Laboratory to Relational Contexts and Societal Systems. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *17*(6), 2054. [link]

Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2012). An attachment perspective on psychopathology. *World psychiatry : official journal of the World Psychiatric Association (WPA), 11*(1), 11–15. [link]

Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2016). *Attachment in Adulthood: Structure, Dynamics, and Change* (2nd ed.). New York, NY: Guilford Press. [link]

Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2019). Attachment orientations and emotion regulation. *Current opinion in psychology, 25*, 6–10. [link]

Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2020). Attachment theory. In P. J. Corr & G. Matthews (Eds.), *The Cambridge handbook of personality psychology* (2nd ed., pp. 208–219). Cambridge University Press. [link]

Mikulincer, M., Shaver, P. R., & Pereg, D. (2003). Attachment theory and affect regulation: The dynamics, development, and cognitive consequences of attachment-related strategies. *Motivation and Emotion, 27*(2), 77–102. [link]

Millon, T., Davis, R.D., and Millon, C. (1997). *Manual for the Millon Clinical Multiaxial Inventory-III (MCMI-III)*, Second Edition. Minneapolis, MN: National Computer Systems. [link]

Mirzaei Fatmehsari F, Hamzehpoor Haghighi T. (2026). The mediating role of intolerance of uncertainty in the relationship between emotional reactivity and psychological well-being in students with maladaptive perfectionism. *Rooyesh. 15*(5), 237-246. [link]

Morales-Sanhueza, J., & Martín-Mora-Parra, G. (2024). Anxiety and Avoidance in Attachment as Predictors of Emotional Regulation Difficulties in University Students. *Psychiatry International, 5*(4), 949-961. [link]

Morriss, J., Gaudiano, B. A., So, S. H., Kingston, J., Lincoln, T., Morris, E. M. J., & Ellett, L. (2024). Associations between intolerance of uncertainty, paranoia, anxiety, and depression: Evidence from an international multisite sample. *Mental Health Science, 2*, e81. [link]

Morriss, J., Zuj, D. V., & Mertens, G. (2021). The role of intolerance of uncertainty in classical threat conditioning: Recent developments and directions for future research. *International Journal of Psychophysiology, 166,* 116–126. [link]

Mosannenzadeh, F., Luijten, M., MacIejewski, D. F., Wiewel, G. V., & Karremans, J. C. (2024). Adult Attachment and Emotion Regulation Flexibility in Romantic Relationships. *Behavioral Sciences, 14*(9), 758. [link]

Nordahl, H. M., & Stiles, T. C. (1997). Perceptions of parental bonding in patients with various personality disorders, lifetime depressive disorders, and healthy controls. *Journal of personality disorders, 11*(4), 391–402. [link]

Pal, D., & Varshney, A. (2025). Effect of Anxious Attachment on Development of Friendships and Intimate Relationships among Adults. *Journal of Contemporary Behavioural and Social Research*, *1*(2), 115-121. [link]

Perry, J. C., Bond, M., & Roy, C. (2007). Predictors of treatment duration and retention in a study of long-term dynamic psychotherapy: childhood adversity,

adult personality, and diagnosis. *Journal of psychiatric practice, 13*(4), 221–232. [link]

Pinto, A., Steinglass, J. E., Greene, A. L., Weber, E. U., & Simpson, H. B. (2014). Capacity to delay reward differentiates Obsessive-Compulsive Disorder and Obsessive-Compulsive Personality Disorder. *Biological Psychiatry, 75*(8), 653-659. [link]

Pinto, A., Teller, J., & Wheaton, M. G. (2022). Obsessive-Compulsive Personality Disorder: A Review of Symptomatology, Impact on Functioning, and Treatment. *Focus*, *20*(4), 389-396. [link]

Pollak, J. (1987). Obsessive-compulsive personality: Theoretical and clinical perspectives and recent research findings. *Journal of Personality Disorders, 1*(3), 248-262. [link]

Pourkord, M., Mirdrikvand, F., & Karami, A. (2020). Predicting resilience in students based on happiness, attachment style, and religious attitude. *Health, Spirituality and Medical Ethics, 7*(2), 27-34. [link]

Quinton, S., & Wagner, H. L. (2005). Alexithymia, ambivalence over emotional expression, and eating attitudes. *Personality and Individual Differences, 38*(5), 1163–1173. [link]

Rashed,H , Amin Yazdi,S A and Bordbar,M . (2025). The Relationship Between Mother's Attachment Dimensions and Child's Emotion Regulation: The Mediating Role of Irrational Beliefs and Mother's Reflective Function. *Applied Psychology, 19*(1), 77-102. [link]

Rashtbari, A., Diba, T., Nasiri Sharaf, F., Zolghadriha, A., & Saed, O. (2022). “I just want to be certain”: Psychometric properties and predictive role of the Intolerance of Uncertainty Scale-12. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry, 9*(5), 101–114. [link]

Riley, J. A., Wilson, E. J., Norton, A. R., & Abbott, M. J. (2026). Exploring the role of early maladaptive schemas and intolerance of uncertainty in generalized anxiety disorder. *British Journal of Clinical Psychology*, 65, 199–217. [link]

Shahi Sadr Abadi, F., Khosravi, Z., & Bani Jamali, Sh. S. (2014). Expressiveness, control and ambivalence in emotional expression in patients with obsessive personality disorder, obsessive compulsive disorder and the normal group. *Thought and Behavior in Clinical Psychology, 8*(32), 7-16. [link]

Shahi,R and ZadehMohamadi,K. (2024). Investigating the Effect of Effective Emotion Regulation Strategies on Alexithymia with the Mediation of Self-Compassion. *Applied Psychology*, *18*(1), 180-206. [link]

Sheikha, R., Farahzadi, K., Maskin, M., Bagheri, S. F., & Hazrati, S. (2026). Attachment styles as developmental antecedents of personality disorders: A systematic review. *The Journal of New Advances in Behavioral Sciences, 11*(59), 131–157. [link]

Shu, J., Ochsner, K. N., & Phelps, E. A. (2022). Trait Intolerance of Uncertainty Is Associated with Decreased Reappraisal Capacity and Increased Suppression Tendency. *Affective science*, *3*(3), 528–538. [link]

Smith, M. S., & South, S. C. (2024). Investigating a common structure of personality pathology and attachment. *Clinical Psychological Science, 12*(5), 962-972. [link]

Steenkamp, M. M., Suvak, M. K., Dickstein, B. D., Shea, M. T., & Litz, B. T. (2015). Emotional functioning in obsessive-compulsive personality disorder: Comparison to borderline personality disorder and healthy controls. *Journal of Personality Disorders*, *29*(6), 794-808. [link]

Wheaton, M. G., & Ward, H. E. (2020). Intolerance of uncertainty and obsessive-compulsive personality disorder. Personality Disorders: *Theory, Research, and Treatment, 11*(5), 357–364. [link]

Wiltgen, A., Adler, H., Smith, R., Rufino, K., Frazier, C., Shepard, C., Booker, K., Simmons, D., Richardson, L., Allen, J. G., & Fowler, J. C. (2015). Attachment insecurity and obsessive-compulsive personality disorder among inpatients with serious mental illness. *Journal of affective disorders, 174*, 411–415. [link]

Wiltgen, A., Adler, H., Smith, R., Rufino, K., Frazier, C., Shepard, C., Booker, K., Simmons, D., Richardson, L., Allen, J. G., & Fowler, J. C. (2015). Attachment insecurity and obsessive-compulsive personality disorder among inpatients with serious mental illness. *Journal of affective disorders, 174*, 411–415. [link]

Winterheld H. A. (2016). Calibrating Use of Emotion Regulation Strategies to the Relationship Context: An Attachment Perspective. *Journal of personality, 84*(3), 369–380. [link]

Wright, C. J., Clark, G. I., Rock, A. J., & Coventry, W. L. (2017). Intolerance of uncertainty mediates the relationship between adult attachment and worry. *Personality and Individual Differences*, *112*, 97-102. [link]

Wu, P. L., Wu, H. J., Tseng, S. F., & Chian, F. C. (2013). Correlations among interpersonal attachment style, ambivalence over emotional expression, and depressive tendencies in Taiwanese university students. *Educ Res Int, 2*, 120-127. [link]

Zakiei, A., Alikhani, M., Farnia, V., Khkian, Z., Shakeri, J., & Golshani, S. (2017). Attachment style and resiliency in patients with obsessive-compulsive personality disorder. *Korean Journal of Family Medicine, 38(1),* 34-39. [link]

Zdebik, M. A., Moss, E., & Bureau, J. F. (2018). Childhood attachment and behavioral inhibition: Predicting intolerance of uncertainty in adulthood. *Development and psychopathology, 30*(4), 1225-1238. [link]

Zibakerdar, M. (2013). *Psychometric properties of the Collins and Read Adult Attachment Questionnaire and its relationship with the five-factor model of personality (NEO-FFI-R)* Master's thesis, Islamic Azad University, Central Tehran Branch. [link]

نسخه پیش از انتشار